

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Hasznosítók és Kiadókiváltai

CLUJ

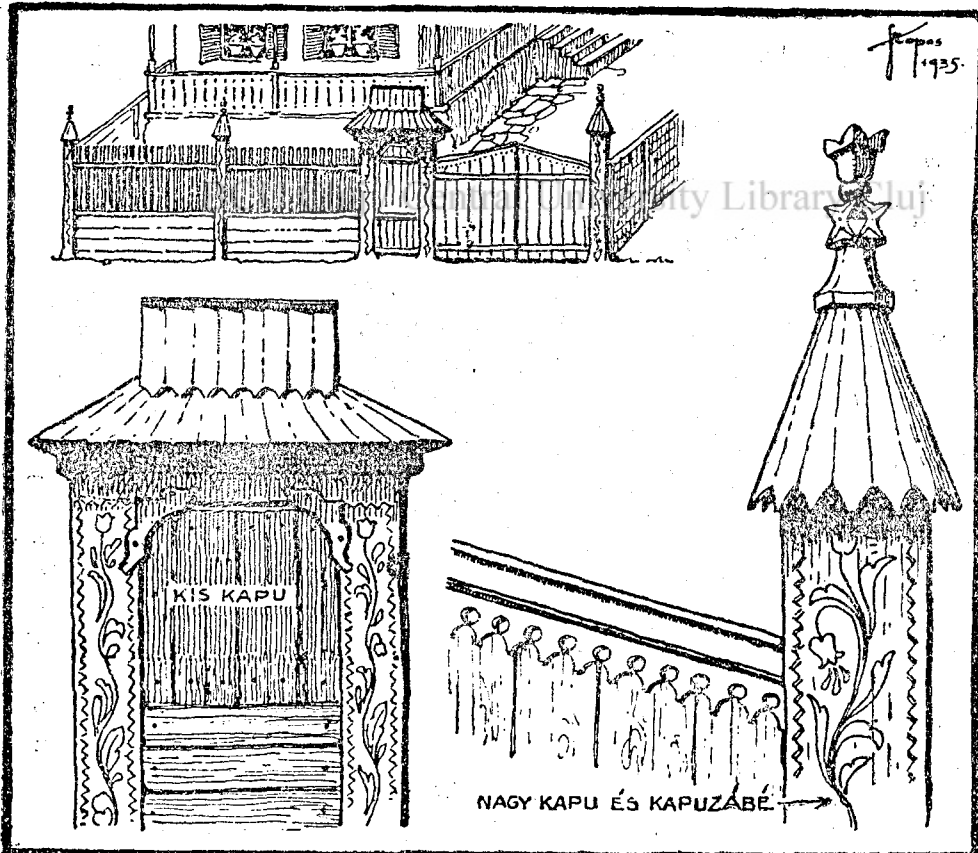
Strada Baron L. Pop 5. szám.

Megjelenik minden szombat.

A magyar falu szépségei.

Husvétii számunkban egy székely életszer-
képét közöltük. A kép hiven ábrázolta a székely
lakóház és gazdasági épületek elhelyezkedését.
Nemcsak azt mutatta meg, hogy milyen okosan,

lom, némely vidékeken elkövetik ezt a nemzeti
hűtlenséget. A mai megbolydult világban erre,
arra járnak, városokban, idegenlelkű földeken
hányódnak s hazatelepedésükben azzal akarják

célszerűen helyezkednek el az épületek a telek
hosszában, keresztjében, hanem azt is, hogy
mennyi csinoság, szépség, kedvesség van ebben
az építkezésben.

Szabad-e ezektől az ősi formáktól eltérnünk,
szabad-e idegen példák után indulnunk? Fájda-

bizonyítani jártas-keltes, tanult voltukat, hogy
cifra, féluaras házakat építenek, amelyek ugy fes-
tenek a falu utcáiban, mintha a tehenet bival-
lal fognák össze vagy a juhnyáját disznócsordá-
val elegyítének.

Mi ez ellen az izléstelenség ellen tiltakozunk.

Azt szeretnénk elérni, hogy a falu magyar női ékesítsék ruházatukat, házukat szép magyar szőtteményekkel, szőnyegekkel, himzésekkel, varrásokkal, a férfiak pedig faragásukban, építkezésükben szintén kövessék a magyaros formákat.

Szerény eszközeinkkel ebben az irányban mind a nőknek, mind a férfiaknak igyekszünk némi utbaigazítást adni. A női díszítő művészet gyakorlására már sok érdekes, eredeti, magyaros mintát közöltünk s következő számainkban a kiváló művésznék, Tóth Istvánnak, tervezésében ezeknek a mintáknak az alkalmazását is bemutatjuk. Akiben tehát főlébred a magyar szépség fölkarolásának és alkalma-

zásának a vágya, mintáinkból és tervezéseinkből hasznos utmutatásokat meríthet.

De a férfiaknak is segítségére akarunk lenni a magyaros faragás és építkezés gyakorlásában. Ezen a téren másik kitűnő művésznéknek, Szopos Sándornak a munkásságát használhatjuk föl olvasóink fölvilágosítására és irányítására.

Szopos Sándor husvétii kirándulásán a székesföldi Sóvidéken rajzolt le sok szép magyaros díszű és szerkezetű kaput, kerítést, oszlopot. Ezeket rendre szintén bemutatjuk.

Ezuttal a sóvidéki himes kapu érdekes képét közöljük és ajánljuk tanulmányozásra.

Szomorú intézkedés.

Zárlau városának magyar lakosságát nagy szomorúság érte a napokban. A város piactéréről eltávolították Báró Wesselényi Miklós ércszobrát.

Ez az intézkedés annál fájdalmasabban érintette a magyarságot, mert váratlanul jött. Báró Wesselényi Miklós ugyanis a negyvennyolcas szabadságharc előtt egyik legbuzgóbb harcosa volt

A Wesselényi szobor.

a jobbágyság megszüntetésének. Az ország mindenfajta népét jogokhoz és földhöz akarta segíteni. A románság jogaiért is lelkesen küzdött s abban az időben a román nép is tisztelettel tekintett nemes alakjára. Ez a tisztelet Br. Wesselényi Miklós emlékére az uralomváltás idején sem rendült meg, emlékszobrát a változások előizgatott hangulatában sem bántották. Annál kinosabb hatást váltott ki a magyarság körében, hogy most, másfél évtized után mégis olyan felfogás tudott fölülkerekedni, hogy a gyönyörű szobrot el kell tüntetni azok szeme elől, akiknek elődeivel Báró Wesselényi annyi jót cselekedett.

A Magyar Párt akkoriban, amikor a szobor lebontásának híre kezdett terjedni, kormánytényezőknél többször eljárta az elszomorító esemény megelőzése végett, ígéreteket is kapott, hogy Br. Wesselényi emlékét a szobor eltávolításával nem fogják megbántani. Sajnos, a lebontás mégis megtörtént.

Az esemény művészi tekintetben is nagy veszteséget jelent. Az eltüntetett szobrot ugyanaz a világhírű művész, Fadrusz János, alkotta, aki a Mátyás király szobrának is mestere volt. Különösen megható alakja a szobornak a földműves ember, aki azért járul a nagy Wesselényi elé, hogy háláját fejezze ki hősi küzdelmeiért, amelyeket a szegény emberek érdekében megvívott.

Azt hisszük, hogy a román nép sem helgesli azok eljárását, akik a nagy embereknek kijáró tiszteletről és kegyeletről annyira megfeledkeztek.

Egy tanítványunk leveléből.

A hozzánk nagy számban érkező levelekből mostanság egyebek közt azt az érdekes tanulmányt szűrjük le, hogy falusi magyar véreink kezdenek megcsömörölni az olesó hús big levétől: mind többen hagynak föl a nyakukra hordott egylejes lapok megvételeivel. Helyesebben mondva; ezek között kezdenek különbséget tenni és az üzleti vállalkozások lelki mérget szállító, szennyes lapjaitól mind többen elfordulnak.

Nekünk is voltak olyan előfizetőink, akik az üzleti rábeszéléseknek engedve, megpróbálkoztak a rájuk tukmált ujságok olvasásával. A főntemlitett levelekből örömmel állapítjuk meg, hogy ezek napról-napra tömegesen szálíngóznak vissza a mi táborunkba. Sőt nem egy olyan esettel tudnánk eldicsekedni, hogy ezek a visszatérő embereink tapasztalataikon okulva, lelkes munkásságot fejtenek ki lapunk terjesztése körül.

Mi tagadás, mi bizony azt szeretnők, ha minden előfizetőnk megtenné a magáót lapunk terjesztése érdekében. Az volna öröm és meggyűvadás számunkra, ha minél több magyar testvérünkhöz eljuttathatnók a Magyar Népfőiskolai tanításait, amelyek az értelem nevelését és az értelmű művelését egyformán munkálni kívánják.

Sok-sok megnyilatkozás serkent arra, hogy olvasótáborunk növelésére barátaink kibartó támogatását kérjük.

Talán nem fogunk a szerénység ellen véteni, ha egyik olvasónk, jobban mondva: *tanítványunk* levelének főrészeit a magunk igazolása és barátaink serkentése végett leközzöljük.

Ime ezeket írja *Hosszú Miklós* aranyos-izéri gazdálkodó hozzánk intézett leveleiben:

Előző levelom folytatásképpen mostan felborolom a Magyar Népfőiskolában közölt és általam sikeresen kipróbált utasításokat, illetve gazdasági tanácsokat. Elsősorban a kukorica termelésről szeretnék pár szóval megemlékezni. Eddig apáinktól átvett módszer szerint műveltük a földet. Én a siker reményében megkíséreltem a Magyar

Népfőiskolában olvasott utasításokat. Kísérleteim teljesen sikerültek. Régi módszer a kukoricatermelésnél az volt, hogy a kalászos termény betakarítása után a föld tavaszig szántatlan maradt, tavasszal a kukoricát a tarlóra vetették, beszántották és boronálták. Mostan én betakarítás után a tarlót 5 cm mélyen fölszántottam, október és november hónapokban mély szántást végeztem, tavasszal megfogasoltam és vetőgéppel a kukoricát elvettem. Ezen eljárásom a további munkálátokat is megkönnyebbitette, a kapálás sokkal könnyebben ment és az 1934 évi nagy szárazság mellett is a termés több mint kétszeresre fokozódott. Az idei tavaszi időjárás a sok eső miatt a tavaszi szántást nagyon megnehezítette. Én a szántást már az őszön elvégeztem és idejében rendben voltam a vetéssel.

Egy másik nagyon jól sikerült próbám a gyümölcsfák gondozásánál is védelmezésénél volt. A fákat a Magyar Népfőiskolai utasítása szerint megtakarítottam, a fák alját csorgásig fölástam, megtrágyáztam és védekezőképpen a fészkek odúkat felszereltem, melyeknek lakói főképpen a cinkók, fáimat megvédelmezték a káros rovaroktól.

Gyenge minőségű fáimat az ajánlott nemezebb fajtákkal átoltottam, az öreg fákat megifjítottam, mindent a Magyar Népfőiskolai tanácsai és szakemberi utasításai szerint teljes sikerrel. Ezen két főbb dolgon kívül a Magyar Népfőiskolai rovataiban közölteknek mind, mind hasznát vettem.

Ismételten kérem tehát a főszerkesztő urat és munkatársait, hogy mindezekért a jó tanácsokért és a lapban közölt sok más hasznos és szép oktatásokért fogadják hálás köszönetemet és kívánom, hogy minden gazda, aki lépést akar tartani a világ folyásával, hallgassa meg lapunk tanácsait és folytassa gazdálkodását e nehéz viszonyok között a Magyar Népfőiskolai nagyon helyes és hasznos utasításai szerint.

Hosszú Miklós magyar testvérünknek köszönjük az elismerést s mi is örömmel ismerjük el róla, hogy jó tanítványnak bizonyult. Vajha minél többen követnék az ő példáját, minél többen állanának be a Magyar Népfőiskolai tanítványai közé s ott egy haladni akaró, nagy táborral együtt dolgoznának a maguk szellemi és anyagi gyarapodásán.

Barátaink ne lankadjanak a tanítványok toborzásában!

Gazda ifjak!

Tudjátok-e, hogy Erdély magyarságának két gazdasági iskolája van. Az egyik Crisurton, a másik Iernuton. Készüljétek fel arra, hogy elvégezzétek ezeket az iskolákat.

Külföld

Ujabb bonyodalom a világpolitikában. A világbéke kérdése csak nem akar előre haladni. Ellenkezőleg: egyre jobban bonyolódik, még pedig megint német részről. Németország ugyanis újabb bejelentéssel leptó meg a világot. Azzal, hogy ebben az évben tizenkét tengeralattjáró hajót fog építeni, szintén a békeszerződés rendelkezéseivel szemben. Ez a bejelentés nemcsak nagy meglepetést keltett, hanem megakadályozta az angol kormányt abban a szándékában, hogy a tengeri haderők arányának megállapításáról tárgyaló nemzetközi tanácskozásra Németországot is meghívja. Ezt a szándékot a német kormány már korábban is ismerté s így a német bejelentést az angol kormány kihívásnak tekinti s nem is jogtalanul. Anglia különben diplomáciai jegyzékben fog felvilágosítást kérni a német kormány eljárásáról s bizonyos, hogy ez a jegyzék nem fog a béke megszilárdítására szolgálni.

Megnyitották a magyar országgyűlést. Horthy Miklós magyar kormányzó az évszázados, nagyszerű ünnepélyes szertartással nyitotta meg az új magyar országgyűlést, igen tartalmas trónbeszéddel. A trónbeszéd első sorban a megegyezéssel béke megkötésének szükségességét hangsúlyozta, kifejezte az ezer-

éves magyar alkotmányhoz való rendíthetetlen ragaszkodását s a reformoknak az alkotmány keretében megvalósítását. Foglalkozott a trónbeszéd a gazdasági helyzettel, az ezen a téren szükséges reformokkal, különösen a földreformmal s bejelentette az igazságszolgáltatás, oktatásügyi és közigazgatás reformját, és természetesen a választójogi reformot is. Nagyjelentőségű a trónbeszédnek az a nyilatkozata, amely világosan és nyíltan szembehelyezkedett a háborus törekvésekkel s az a szeretet, amellyel megemlékezett az utódállamokban élő magyar kisebbségekről.

Mind a gyönyörű szertartás, mind a hatalmas trónbeszéd mély hatást tett a teljes számban megjelent diplomáciai testületre is.

A római tanácskozások előtt. Most már majdnem véglegesen elhatározott dolog, hogy a dunai államok római tanácskozását június 4-én fogják megkezdeni s hogy azon a vesztes államok fegyverkezési egyenjogúságát egyelőre nem fogják tárgyalni, ellenben Lengyelország és Románia szintén küldenek megfigyelőt a tanácskozásra. Magyarország, Olaszország és Ausztria már májusban előzetes megbeszélést fognak tartani, hogy Romában egységesen léphessenek fel.

A francia-orosz szerződés. Már harmadik hete folynak a két ál-

lam közt a szövetségi szerződés tárgyalásai, de eredmény még mindig nincs, bár többször is olyan híradás, hogy már aláírták az előzetes megállapodást. A legújabb nehézség az, hogy Oroszország nagy kölcsönt kíván Franciaországtól, ez pedig nem akar adni. Mindebből pedig az látszik, hogy mégis csak nehéz a szövettel megegyezni. Ez meg örök kérdés, hogy, ha meg lesz a megegyezés, a Szovjet megtartja-e?

Választások. A legközelebbi választások Szerbiában lesznek, ahol már is magasra csaptak szenvedély lángjai. Különösen érdekes itt az, hogy a volt kormány neves külügyminiszter, Jevties, keményen harcol a kormány ellen, az pedig bizonyos, hogy a választások után fordítponthoz ér Szerbia bel- és külpolitikája.

Választások következnek Csehszlovákia országában is. Itt az a nagyjelentőségű tény, hogy a szervezett kisebbségi pártok közös listával együttesen lépnek porondra.

Végül általános községi választások lesznek Franciaországban. Ezeknek a politikára nagy, ugyan közvetlen befolyásuk, jelentősek abból a szempontból, hogy megmutatják a francia nemzet politikai felfogását és érzését.

Németország és Ausztria. Németország híresek, de megbízható források szerint a német kormány kívánja erőltetni az osztrák csatlakozást, de gazdasági téren egységet akar Ausztriával. Idő szerint ez a terv sem látszik megvalósíthatónak, mert a gazdasági egységet joggal tekintik a politikai egyesülés előfeltételének.

„Magyar Nép“-et terjesztik magyar kötelesség!

HOFHERR-SCHRANTZ & CLAYTON-SHUTTLEWORT R-TÁRS
Budapesti és Bécsi gazdasági gépgyárnak Erdélyrészi képviselője

SZIBERTH SÁNDOR
BISTRITA, Strada Coșbuc Gb. No. 1.

ajánlja fenti cég elsőrendű gyártmányait:

acél és fageretű cséplőszekrények, cséplőkészletek, benzín, nyersolaj és szivőgázmotorok, traktorok löhércfejtő gépek, vetőgépek, lögréchlye, haszálógép, szecskavágó, répavágó, malomberendezések és stb. a legolcsóbb árakban. Megkeresésére szívesen szolgálók árajánlással.

Belföldi hírek

Rendkívüli ülészakra hívják össze a parlamentet. Egyes hírek szerint a parlamentet május hónap folyamán rendkívüli ülészakra fogják összehívni, amelyen le fogják tárgyalni a legsürgösebb törvényjavaslatokat. Ezt a hírt a kormány részéről ugyan hivatalosan nem cáfolták meg, azonban a liberális pártban általában az a nézet uralkodik, hogy a parlamentet csak ősszel hívják össze. Addig Tatarescu miniszterelnök rendelet törvények segítségével végrehajtja a hajtani takarékosági tervet.

Melyiket higgyük? A nemzeti parasztpárt Bucuresti-ben országos pártgyűlést tartott. A pártgyűlés aránylag békés hangulatban folyt le. A gyűlésen Mihalache elnökölt. Vajda és hívei kivételével a gyűlésen megjelentek a nemzeti párt vezetői tagjai. Maniu Gyula kijelentette, hogy bármennyire is sajnálja a Vajdával való ellentétet, nem tehetett másképpen. Választania kellett politikai hite és régi barátja, Vajda között. Ő helyesebbnek tartotta, ha politikai felfogása mellett gerincesen kitart. Mihalache elnök hosszabb beszédet tartott a román nemzeti párt feladatairól. A kisebbségekkel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Ami a kisebbségeket illeti, arra kell törekednünk, hogy az ország más ajku és más vallású népeit magunkhoz ödesgessük és átalakítsuk őket románokká. A legnagyobb hibát akkor követhetjük el, ha a szélsőséges iránylatokat támogatnók. A nemzeti feladat lényege az építés és nem a rombolás.

**JÓ SAJTOT CSAK JÓ TEJOLTÓVAL
LEHET KÉSZÍTENI.**

A „SCHWEIZI TEJOLTÓ”

nem romlandó, megbízható. — Vigyázzunk a névre!
Gyártja **EGGER & Co. R-T.** Vegyészeti gyár **CLUJ.**

Ugyanott kapható a „Sajtkészítés Kézikönyve”
15 lei előzetes beküldése ellenében.

Eles ellentétben áll a pártelnök beszédével a Ralea Mihály által előterjesztett határozati javaslat. Ebben többek között a következők vannak:

— A román nemzeti parasztpárt harcát a nemzetiesség jegyében folytatja. Szükségesnek tartja a többségi nemzet különleges támogatását. Ugyanakkor azonban az ország más ajku és más vallású népeivel szemben igazságos, emberi magatartást fog tanusítani.

Sehogy sem tudjuk a Mihalache beszédjét a határozati javaslattal összhangba hozni. Sőt a határozati javaslat itt közölt részében is olyan ellentétes felfogás megnyilatkozását látjuk, hogy annak őszinteségében kételkednünk kell. Hogyan lehet a kormányzás igazságos a kisebbségben levő népekkel, ha a többségi nemzetet különleges támogatásban akarja részesíteni?

Vajda politikájának francia bírálata. A Vajda-féle követelés, vagyis, hogy a kisebbségeket minden vonalon számarányuknak megfelelően vissza kell szorítani, a külföldön is nagy visszhangot váltott ki. Ujabban az egyik párisi ujság nagyon érdekes cikkben foglalkozott a kérdéssel. A párisi lap különösnek tartja, hogy Vajda állott a mozgalom élére, hiszen ő dolgozta ki annak idején az

Alba Julia-i határozatokat és ő írta alá a nemzetközi kisebbségi szerződést. A párisi lap kifejti, hogy Vajda felfogása téves, mert az erdélyi kisebbségek nem bevándorlók, hanem ezor évek laknak ezen a területen. A párisi ujság megcáfolja Vajdának azt az állítását, hogy a francia külügyminiszter annak idején jó étvágyat kívánt volna az erdélyi magyarok és szászok elrománosításához.

— Sulyos tévedésben van Vajda — írja a francia ujság, — ha azt gondolja, hogy Franciaország bármikor is hozzájárul az ilyen beolvasztási politikához.

Megkezdődött a hadfelszerelési program végrehajtása. A Skoda-szerződés aláírása után a tíz évre terjedő hadfelszerelési program végrehajtása megkezdődött. A Skoda-gyár az új szerződés értelmében az első tüzér üteget már le is szállította. Az üteg a május 10-iki diszszemlén felvonul.

Botrányt rendeztek Cluj-on a dlákok. Vajda pártjának ifjú tagjai Erdély fővárosában botrányos tüntetést rendeztek. Kiáltványokon hívták fel a román közönséget, hogy a husvéti ünnepekre csak román kereskedőtől vásároljanak. A tüntetők erőszakkal meg akarták akadályozni, hogy a vásárló közönség a kisebbségi kereskedők boltjait

jába térhessenek be. A zsidó kereskedők támadástól féltek és üzleteiket hirtelen bezárták. Ez csak növelte az általános zavart. A tüntetésnek a rendőrség vetett véget.

Igazgatóságot választottak a Mediaș-i Magyar Párt élére. Minthogy a város magyarpárti tagozatának elnökét, Sz. Nagy Jánost alpolgármesteré választották, a magyarpárti tagozat elnöki tisztségének kérdését más személlyel kellett betölteni. Az intézőbizottság úgy határozott, hogy az elnöki tisztséget nem tölti be, hanem három tagu igazgatóságot választ. Ez az igazgatóság fogja intézni a város magyarpárti tagozatának ügyeit. Az intézőbizottság tagjai Bende Béla unitárius lelkész, Székely József szabómester, és Kiss Gyula vasesztergályos. Ugyvezető elnök Magyarai Kálmán lett.

Miniszterjárás Erdélyben. Lapedatu erdélyi miniszter Cancicov földművelésügyi alminiszter kíséretében Erdély több vidékét végigjárta, hogy a népanaszait meghallgassa és kényesebb közigazgatási ügyekben intézkedéseket rendeljen el. Cluj és Turda meglátogatása után a Székelyföldet járták végig a miniszterek. Ciuc-megyében több érdekes kijelentést tett Lapedatu miniszter. Többek között: Biró Ferenc esperes plebános kérésére kijelentette, hogy az iskolás gyermekek nem kényszeríthetők nemzeti ünnepek alkalmával a görög keleti templomba. A tisztviselők azonban kötelesek megjelenni a görög keleti templomban s ha ezt nem akarják megtenni, le kell mondaniok állásukról. Érdekes jelentést tett a miniszternek a Ciuc-megyei pénzügyigazgató. Kijelentette, hogy a megye lakossága adójá-

nak több, mint háromnegyed részét kifizette. Ez a kijelentés elmentében áll a pénzügyigazgatónak azon intézkedésével, hogy a magyar egyházi ünnepeken is folyt a Székelyföldön a végrehajtás és foglалás.

Átalakítják a kormányt? Husvét előtt híre járt, hogy a liberális kormány néhány miniszteri tárcája gazdát fog cserélni. A hírt akkor megeáfohták. Most megint kísért a kormány átalakításának lehetősége. Hír szerint Manolescu Strunga iparügyi miniszter rövidesen lemond állásáról. Vele együtt több alminiszter fog távozni a kormányból. A București-i újságok ezzel kapcsolatban azt közlik, hogy a kormány átalakítása feltétlenül szükséges, sőt közlik, hogy Tatarescu miniszterelnök bizalmas beszélgetések közben nagyjelentőségű belpolitikai változásokra tett célzást. A nagy belpolitikai változást a București-i újságok június hónapra jósolják.

Nem oszlatják fel Turda-megyét. Lapedatu miniszter szemleutat tett több erdélyi vármegyében. A miniszter Turda-n kijelentette, hogy alaptalanok a megye felosztásáról szóló hírek. A kormány tisztelőben tartja Turda-megye népének érdekeit és ezért szó sem lehet Turda-megye felosztásáról.

Szép lányok a Dunán. Sok kedves meglepetéssel szolgál a Délibáb weekend rovata, amely pompásabbnál pompásabb képekben és cikkekből számol be mindarról, ami a weekendezőket, vadevezősöket, turistákat érdekli. A Duna legszép leányairól sorozatos fotóriportokban fog beszámolni a népszerű színházi képoslap, amely ezenkívül remek teljes kis regényt, egy felvonásos szindarabot és több, mint száz nagyszerű képet közöl.

ÜNNEPEK

Árvizek voltak Erdélyben. Április hónap végén a nagy esőzések következtében Erdély több vidékén árvizek pusztítottak. Az árvizek különösen a Tisza, Küküllő és Maros mentén okoztak nagyobb károkat. Diciosanmartin-nal a vasúti összeköttetés több napra megszakadt. Az árvíz a Küküllő völgyében fekvő falvak lakosságának nagy kárt okozott, a völgyekben a vizek teljesen megsemmisültek. Sighet környékén a Tisza öntött ki. A Tisza völgyében nagyon sok helyen a falvak is víz alá kerültek. Különösen Sighet város külső részei szenvedtek sokat az árviztől. A Maros folyó alsó folyásán duzzadt meg. Deva mellett kiöntött, Arad mellett sok helyen csaknem áttört a gátakat. Az árvíznek több halálos áldozata van. A székelyföldi Bezid községben Somodi József 10 éves fiát ragadta el az árvíz Diciosanmartinban. Egy leányka fulladt a vízbe, a Marosba pedig Teius közelében est földműves. Különös eset történt a Diciosanmartin-tól nem messze fekvő Haranglab községben. Egyik napon nagy felhőszakadás volt, a villám lecsapott és Szilágyi János gazdálkodó összeesett. A városi kórházban megállapították, hogy a villám a kerítésbe vágott és a kerítésben levő szegek meglüszesedtek. Szilágyi János testébe fúródott. Szilágyi János állapota javulóban van. Különben a villámcsapást olyan erős dörgés kísérte, hogy 30—40 méter körzetben az ablaktáblák megropedtek.

Az esőket és felhőszakadásokat hideg-szeles idő váltotta fel. Sok helyen havazott és egyes helyeken a fagy tett nagy kárt.

gyümölcsösökben és szőlőkben. májusi fagyok, bár az időjárás enyhébbre fordult, még mindig jelentkezhettek, ezért figyelmebe ajánljuk olvasóinknak, hogy mai „Tanuld meg” rovatunk utasításait követve, védekezzenek a fagyok ellen.

Rablótámadást intéztek Bálint Lajos nagyprépost ellen. Bálint

Lajos, főesperes-nagyprépost ellen könnyen végzetessé válható rablótámadást intéztek. Bálint Lajos és Tölgyesi segédlelkész a romániai katolikus Oltáregylet Cioboteni-ben tartott előadásairól igyekeztek hazafelé. Hazatérve Sumuleu-ra a nagyprépost kinézett az ajtón, hogy be van-e tárva a papilak templom felőli kijárata. Ebben a pillanatban őriási ütést mérték a fejére. Bálint Lajos a harmadik ütés után összeesett. A zajra odasietett a támadótól, akit a támadók hátán leütöttek. A nagyprépost ebben magához tért és a nála lévő revolverből riasztó lövést adott le. Erre a támadók elmozdultak. Szerencsére a nagyprépost sebesülése bár súlyos, de nem halálos. A nyomozás során megállapították, hogy a támadók a Szent-Péter egyházmegye közpénzét akarták elrabolni. A nagyprépost szerencsés megmenekülőse általános örömet keltett.

Nem sikerült az Astra tanfolyam Ditrau-ban. A székeiek elrománosítása érdekében Ariseanu görög katolikus lelkész kezdeményezésére tanfolyamokat rendeznek Ditrau-ban. A legutóbb rendezett tanfolyamon csak románok voltak. A székeiek nem jelentek meg az érettségire rendezett tanfolyamon.

Csendben folyt le a május 11. ünnep. A május 1-i munkásünnep Románia területén rendben folyt le. A városokban a munkásság népgyűléseket, majd mulatságokat rendezett. A külföldön is aránylag csendben ünnepelte meg a munkásság tavaszi ünnepét. Csupán Ausztriában voltak kisebb zavargások. Itt egy államtitkár bombarobbanás következtében megsebesült.

Többletkü emberek. A többletkü emberek rejtélyéről rendkívül érdekes cikket közöl *Tolnai Világlapja* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett többek között a következő érdekes cikkeket találja az olvasó a népszerű képszámban: Az időcsinálók, A föld legszebb városa, A tudomány műhelye, Az oroszra támadó reuma, Drámák a törvény előtt, Egy kasszafuró védőbeszéde, Regényfejezetek a 220-as cella világából stb. Ezenkívül pompás folytatásos regény és közel száz remek kép.

Felmentették László Jánost. László János, Seuca-i földbirtokestól Mózes Albert, a közönség magyar származása, liberálistá párti, román primárja feljelentette, hogy az állam ellen izgat. A feljelentést László János ellen azért tette, hogy a helybeli dalárdát ilyen uton meg tudja szüntetni. A törvényszék a tanuvallomások alapján felmentette László Jánost az alaptalan vád alól.

Bányászerecsétlenség Afrikában. Egy délafrikai aranybányában a víz váratlan betörése nagy szerencsétlenséget okozott. A bánya mélyében hirtelen nagy mennyiségű víz ömlött. A víz olyan gyorsan árasztotta el a tárna járatait, hogy a lent dolgozó három fehér és 47 néger munkás már nem tudott elmenekülni. Mind az ötvenen az elárasztott tárnában haltak meg.

Budapesti Nemzetközi Vásár

Utazási kedvezmények: 50%

Magyarországon az odautazásra április 23—május 13-ig
a visszautazásra május 3—május 23-ig

Romániában csak visszautazásra május 3—19-ig

Vizummentes határátlépés!

Vásárigazolvány kapható: Az „Europa”—C. F. R. Utazási Irodáknál és képviselőjeinél, valamint a Wagons Lits összes irodáinál és megbízottjainál.

Megint megjelentek a kivándorlási ügynökök!

1930-ik év október-havában egy Baer Albert nevű București-i lakos különböző lapokban azt hirdette, hogy Caransebes nevű város közelében nagy bükkerdeje van, melynek kitermelési munkálatai mintegy 50 család részére hosszú időre megélhetést nyújtanak s mindazoknak, akik a munkálatokra felesben jelentkeznek, ingyen szántó- és legelő-birtokot ad. Minthogy ez erdő-kitermelés iránt Csikmegye több községéből számos család érdeklődött, képviselői köteleseggemnek tartottam, hogy teljesen megbízható adatokat szerezzek be a hirdetményben foglaltakra nézve. Dr. Jakabffy Elemér volt képviselő társamhoz, az Országos Magyar Párt alelnökéhez fordultam, ki ott a szomszéd községben földbirtokos és aki arról értesített, hogy egyetlen család se induljon el a fentebb említett bükkerdő kitermelésére, mert Baer Albertnek nemcsak fakitermelési engedélye nincsen, hanem maga az erdő sem az ő tulajdona, mert az az agrárreform során elvételezett. Ez értesítés alapján a „Csiki Lapok” 1930. évi dec. 7-iki számában figyelmeztetést tettem közvé, hogy senki se induljon utnak és ne üljön fel a hirdetésnek. E figyelmeztetés ellenére Csikmegye több községében számos gazda eladta birtokát és házat is és ingóságait szekerekre rakva elmentek Caransebes-re, hol maguk is meggyőződve a valóságról, a többszáz kilométer ut megtétele után haza kellett jönniök.

Most Csikmegyében egy más világrészbe való kivándorlásra folyik csábítás, melynek azörnyű áldozatai lesznek mindazok, akik nem hallgatják meg azt a figyelmeztető szót, hogy ne hagyják el szülőföldüket. Délamerikában Brazíliai Egyesült Államokhoz tartozó Parana államban egy „Companhia de Terras Norte do Parana” nevű cég Csikmegyéből mintegy 200 székely családot akar kivándorlásra biztatni és erre a célra meggyerő magának az említett államban Londrina nevű helysér-

ben lakó és Gyergyó-Remetei származású Portik Antalt, aki bizonyára mint a cég által fizetett ember vállalkozott erre a lelkiismeretlen feladatra. Remetén lakó Ivacson Ferenc István utján folynak a tárgyalások a kivándorlás megszervezésére. A cég feltételei szerint a kivándorlóknak maguknak kell az utazás összes költségeit viselniök és az elutazás előtt körülbelül 25 hold letelepülési terület árának 30 százalékát is le kell fizetniök.

A délamerikai Brazília-nak Parana nevű állama 10.000 kilométerrel jóval nagyobb távolságra fekszik. A településre kijelölt terület éserdő és mocsár-lásos vidék, hol biztos pusztulás a sorsa annak, aki innen odavándorol. Magára vessen az, aki elhagyva szülőföldjét e figyelmeztetés ellenére elindul abba a más világrészbe, ahonnan aztán soha többé visszatérni nem tud. Az adventista vallási szektához tartozó Portik Antal bizonyára nagyon jól tudja, hogy mi vár azokra, akik a településre kijelölt területre kivándorolnának, de hallgat erről, mert a cég szolgálatába áll. Maga az utazás az óriási távolságra oly roppant nagy költségbe kerül, hogy kinek erre elegendő vagyona van, az itthon is biztosítani tudja magának és családjának megélhetését.

Mind Ezeket minden kétséget kizáró, teljesen megbízható értesülések alapján hozom nyilvánosságra s idejében figyelmeztetem a kivándorlásra készülő félrevezetett székely testvéreimet, hogy hagyjanak fel tervükkel, mert magukat és családjukat szörnyű sorsnak tennék ki.

Dr. Pál Gábor, képviselő.

Magyar győzelem Németországban. A magyarok tornászvilágbajnoka, Pelle István, részt vett a németországi magyar-német tornász viadalon. A magyar bajnok a versenyen fényes győzelmet aratott: első lett. A győztes tornászt a tizezer főnyi közönség nagy ünneplésben részesítette.

Torokgyikjárvány van Adamus-on. A Diciosanmartin melletti Adamus községben súlyos természetű, torokgyik járvány lépett fel. A faluban nagyon sok megbetegedés történt. A vármegyei orvosi hivatal a legszigorubb óvintézkedéseket léptette életbe.

Szabályozták a cseh tisztviselők nősülését. A cseh hadügyminiszter szigorú rendeletet adott ki a katonatisztek nősülésével kapcsolatban. Cseh katonatisztek a jövőben csak cseh származású nőket vehetnek feleségül. Különleges esetekben a hadügyminiszterium engedélyt adhat arra, hogy a katonatiszt más származású nővel kössön házastást. Ebben az esetben igazolni kell, hogy a menyasszony és családja állambiztonsági nézőpontból teljesen megbízhatóak és jól beszélnek az állam nyelvét.

Kétszáz lejeseket fognak verni. A Banca Nationala számára rendelt pénzverő gépek rövidesen megérkeznek. A pénzverő gépekkel kétszáz lejes pénzt foghatnak verni.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Váltsónál, torokfájásnál, influenza-nál használjunk valódi ANA-t öblögetésre, borogtatásra.

Bíráskodás a helyszínen. Közzétük lapunkban, hogy takarékoskodási okokból több járásbíráskodást megszüntettek. Ezzel kapcsolatban a bírói szervezeti szabályokat olyanformán akarják módosítani, hogy a bírók fennmaradva kiszállva, a helyszínen is intézkedhessenek el ügyeket. Régebben az Okiráltságban ezt a

rendszer általánosan alkalmazták és elég jól bevált. A járásbíró valamely községbe kiszállva, megidézte a peres feleket és a helyszínen eszközölt kihallgatásokat alapján hozott ítéletet az ügyben. A vidékre kiszálló járásbírákat azokból fogják kiejteni, akiknek állása megszűnt a községek megszüntetése miatt. **Mennyi adót kell, hogy fizessen az új házak tulajdonosai?**

Közzétük lapunkban, a pénzügyminiszter az új házak mentességét megszüntette. Adót a lakásra megállapított házbérből. A házbérből az új házak után tíz százalék adót kell fizetni. Hetven ezer lejig az adó nyolc százalék, százhuszonezer lejig az adó tíz százalék. A százhuszonezer lejen felüli bérből megterhelt házak után tíz százalék adót kell fizetni. Adófizetés akkor is kötelező, ha a tulajdonos maga lakik házában és nincs kiadva bérbé. **Robbant a háborús gránát.** Cernauti melletti községben nemet égettek egy földművelésnél. Egy kis fiú háborús gránátot dobott a tűzbe. Szégyenletesen, csökeletesen, mororú végo lett, két gyermek teljesen megsobesült.

Vasúti szerencsétlenség történt a Boj-i alagutnál. Apahidától nem messze, Boj mellett egy tehervonat téves váltóállítást következtében vakvágányra szállt. A vakvágány ütközőjét a teljes sebességgel haladó vonat kiütötte és csaknem az egész tehervonat a mélységbe zuhant. A szerencsétlenség alkalmával a vonatkísérő személyzetből többen életveszélyes sebesüléseket szenvedtek. Az anyagi kár igen nagy.

Szerencsétlenség történt Csehországban egy katonai gyakorlaton. Csehországban, Grenvir közelében különös szerencsétlenség történt egy katonai gyakorlat alkalmával. Éjszaka egy tehervonat beleszaladt egy menekülő katonai csapatba. Az autó 28 katonát gázolt el, akik közül 17 katonának a sebesülése halálos.

Megnehezítik az utlevelek kiadását. Az utlevelek megszerzésénél addig azt kötötték ki, hogy a főbbi okmánytól eltekintve, a kérelmező igazolja, hogy nincs adótartozása. Újabb rendelet szerint csak azok kaphatnak utlevelet, akik egy negyedévre előre kifizetik adójukat.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje, hanem használjon azonnal Beretvász-pasztillát.

Többszín nyomású, finom kivitelű, izléses

Konfirmációi emléklap

17×25 cm. nagyságú 250 lej
24×32 " " " 3.- "

Megrendelhető a

MINERVA

könyv- és papírkereskedésben
Cluj. Str. Reg. Maria 1.

Elbocsátotta egy fűrészgár a magyar munkásokat. A Reghia közelében levő Scobasi-i kincstári fűrésztelepen váratlan megkezdés érte a magyar munkásokat. Egyik napról a másikra negyven magyar munkást bocsátottak el. Az elbocsátott munkások 8-10 év óta dolgoznak a kincstári fűrésztelepen és mindannyian kiváló szakmunkások voltak. Az elbocsátott munkásoknak a fűrésztelepen munkálkodásából is ki kellett költözniük. A gár vezetősége román munkásokat állított a magyarok helyére.

Tizenkilenc emeletes palotát épít a vasutigazgatóság Bucuresti-ben. Bucuresti-ben még az idén hozzáfognak Románia legnagyobb épületének elkészítéséhez. A vasutigazgatóság az amerikai felhőkarcolók mintájára óriási, tizenkilenc emelet magas épületet épít. Az épület egy katasztrális hold területet fog elfoglalni. Az építkezési költségek háromszáznegyven millió lejre fogják rugni.

Emelkedett a halálozási arány szám. Az országos népmozgalmi hivatal kimutatásai szerint Románia közegészségügye az 1933. évhez viszonyítva rosszabbodást mutat. 1934-ben 100 lakosra csak nem 21 haláleset jutott. Különösen ijesztő, hogy a kisgyermek halandósága nagy mértékben emelkedett. Ennek oka, hogy a gyermekeket nem tudják jól táplálni.

Szerencsétlenség történt a Szinajai hegyekben. A román hivatású ünnep alatt egy kiránduló társaság a Buceces hegyet akarta megmászni. Felner Szilvia és Lieblich Edgar havas zivatarba kerültek. A leány összeesett és megfagyott, a fiú pedig, mikor segítségére ment, szakadékba zuhant és meghalt.

MÉZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan élhet meg egy háromholdas kisbirtokos?

— Pénz is kell a gazdának! —

Mint már az előző fejezetben is megemlítetttem, egyes helyeken olyan kereseti alkalmak adják elő magukat, amiket egy ügyes kisgazdának azonnal ki kell használni. Míg a maradi gazda csak gondolkozik és panaszol a nehéz megélhetésre, addig a törekvő, bátor gazda azonnal megpróbálja az új kereseti lehetőséget és ha keveset is, de munkájával pénzt keres, ami nagyon megkönnyíti a család anyagi gondjait.

Ilyen munkálat például a *hársfavirág* szedése ott, ahol az erdőn, vagy az utak mellett hársfa van. Kétféle hársfa van, a korai kiesilevelű úgynevezett köhárs, amelyik júniusban virágzik, amelynek virágait a rajta lévő vékony, murva levéllel szedik és árnyékban padláson megszáritják. Nagyon keresett gyógyszer, amit a gyógyszerészek vagy droguisták szívesen megvesznek, mert ebből a gyógynövényből külföldre is sokat szállítanak. A nagy levelű vagy ezüsthárs két héttel később virágzik és nem olyan keresett, mint a kiesilevelű korai hárs. Ennek csak a virágját szedik le murva levél nélkül. Az ezüsthárs virágja könnyen penészedik, ezért vékonyabb rétegben kell száritani.

A hársfa virágját házi használatra is kell szedni, mert megszáritva izzasztó és vértisztító teáknak használjuk.

Egy másik gyógynövény, amit szintén mindig el lehet adni, és aminek a gyűjtése kifizeti magát a *maszlagos nadragulya* vagy *farkas cseresznye*. A nadragulya főleg bükkerdők 2 éves vágásaiban terem tömegesen. Az egész növény igen erős mérget tartalmaz, amit csak orvosok által irt receptre adnak ki a patikusok. Éppen azért, aki vele foglalkozni akar, az vigyázzon, hogy sem a gyermekek, sem pedig az állatok hozzá ne juthassanak, mert ez a mérges növény már nagyon sokszor okozott halálos megbetegedést. A nadragulya, ha megeszik, hódulást, szédülést okoz, majd örvöngővé teszi a beteget. Innen van a népies közmondás, ha valakinek

túljó kedve van reã mondják „tán nem eled nadragulyát!”

A nadragulyának a levelét és a gyökereit veszik a kereskedők megszáritott állapotban. A leveleket csak árnyékban, vékony rétegben elszórva kell száritani, mert másképp megpenészedik, megfeketedik és így értéktelenné válik.

Leírom, hogyan kell első segélyt nyújtani mérgezett egyén számára. Mérgezés esetében megmérgezettnek borogassuk a fejét hideg zses ruhával, adjunk az illetőnek hánytatós erős kávét, ecetes vizet vagy citromlevet.

Ugyancsak nagyon mérges növény a szintén nagy keresletnek örvendő *beléndek* vagy *bolondító* csalmatok. Ennek is a száritott levelét és gyökereit veszik. Leveleit virágzás előtt kell szedni és szintén árnyékban kell száritani, mert minél zöldebb az eladó annál értékesebb. A beléndek az egész országban előfordul szemétdombokon, trágyás helyeken, községek utcáin, parlaghelyein főleg emberlakta helyek közelében.

A harmadik szintén nagyon mérges növény a *maszlagos redőszirm*, vagy *csodafü*. Nagyon erős dudva, nagy karimás levelekkel. A levelek hónaljában állanak a fehér tölcés formájú virágok, amelyekből tüskés dió nagyságú magok fejlődnek. A maszlagos redőszirm nyári növény, mely évről évre a kipergető magvai által szaporodik. Főleg emberlakta helyeken terem. Fontos gyógynövény, amely nagy mennyiségben tartalmazza azt a mérget, amiből a gyár erős hatású orvosságot készítenek. Csak orvosi rendelésre szabad használni. Vigyázzon, ezzel a növényvel is számos mérgezés történik; különösen gyermekek mérgeződnek, mert játékból megeszik a maszlag magját. Ilyen mérgezésben szenvedőnek adjunk tejet, langyos vízbe kevert olajat vagy ecetes vizet, utána savanyu italt ecetes vizet. Azonnal forduljunk orvoshoz, nehogy nagyobb baj lépjen fel.

A maszlagos redősirom leveleit július hónapban kell szedni és árnyékban kell megszárítani, mert csak a szép zöld áru értékes.

Mindhárom mérges növényre sok gondot fordítsunk és a száradás alatt a padláson ne aludjék senki, mert még a száradás alatt képződött pára is mérgező hatású.

Nagyon ajánlom kisgazdatársaimnak az anyarozs gyűjtését is, mert ezt is jól megfizetik. Az érőfélben levő rozskalászból fejlődik az anyarozs, amelyet egy élődi gomba képez a rozsszemből. Ez egy 1½–3 centiméter hosszú kifialaku vagy egyenes lila színű kemény test, mely belül fehéres. Az anyarozs nagyon mérges anyag és ha sok jut belőle a lisztbe, mérgezést okoz. Az állatoknál elvetélést okoz az anyarozs korpa. Ezért a rozs közül ki kell szemelni és jó áron el kell adni a drogeriákban. Aratás előtt egy héttel a táblán is sok anyarozst gyűjtjethetünk, amit árnyékos helyen megszárítunk. Vigyázzunk, nehogy a gyermekek egyenek belőle.

Amelyik vidéken terem a *kömény*, ott a gyermekek szedjék össze, mert ma az is nagyon keresett cikk. Kicsépelve, szépen kiszelve kell eladásra kínálni, mert csak így fizetik meg munkánkat.

A *székfűvirág*, vagy *kamilla* szintén nagyon keresett gyógynövény. Vannak szíkes területek, ahol a lakosság fő jövedelmi forrását képezi a székfűvirág szedése. Előfordul úton, tereken, parlag mezőn mint gyom és éppen azért gyűjtessük a gyermekekkel, mert ezáltal szép keresetet tudunk biztosítani magunknak. Házi használatra is mindig legyen eltéve székfűvirág, mert a teája gyomorfájás ellen, külsőleg meg fájdalmas daganatokon meleg borogatás képen használva kitűnő orvosság.

A székfűvirág egyházi növény, virágai az ágak végén egyenként álló fejceskéket képeznek, a közepük sárga színű és kidomborodó, a karimája fehér. Jellemző a székfűvirág kellemes szaga, amiről rögtön fel lehet ismerni. Nagyon hasonlít a székfűvirághoz a *montika* vagy *pipitér*, amitől abban különbözik, hogy a székfű kisebb, kellemesebb a szaga és a kup középe, ha kettévágjuk üres, míg a montika belseje nem üres, nehéz szaga van és nagyobb a virága.

A székfűnek csak a virágai szedendők, legfeljebb 1–1½ centi szárral, azután gyorsan meg kell szárítani. Sokáig nem szabad a

fejfájás

ellen

Betétvás parasztilla!

kosárban rakáson hagyni, mert megfűlled és megbarnul és akkor már értéktelen. Papir lapokon kell a padláson vékonyan kitergetni és a száradás alatt nem szabad forgatni, mert összetörik. Amikor megszáradt, a papírról a ládába töltjük és úgy szállítjuk el.

Egy pár cipőre való nagyon könnyen megszerezhető két gyermek, ha következő utasításaimat betartja. Junius hónapban, amikor az átható bűdös szaga szép zöld színű *körisbogár* a köris, bodza, borostyán, lonc és juhárfákon megjelenik, akkor kora reggel, amikor a bogarak még dermedten ülnek a levelek alján, lepedőbe rázzuk azokat, majd egy nagy ugorkás üvegbe vagy pléh fazékba öntjük át, és amikor már sokat gyűjtöttünk, de még aznap reggel, ezt a bogárral telt edényt forró vízbe állítjuk és így öljük meg a bogarakat. A leírás szerint kell cselekedni, mert ha csak szabad tűzre tesszük a bogaras edényt, akkor a drága bogarunk összepörkölődik, ha pedig vízbe fojtjuk azokat, úgy a bogárban lévő értékes mérges hatóanyag kiázik belőle és értéktelen lesz.

Tehát a bogarakat tartalmazó edényt tesszük egy más nagyobb edénybe, amelyben forró víz van és úgy öljük meg a körisbogarakat. Majd újni vastagságban papírra terítjük és jól kiszárítjuk, majd ládába öntjük. A bogár száradás alatt könnyen törik, éppen azért ne forgassuk azokat, mert a tört áru sokat veszít értékéből. A körisbogár nagyon mérges anyagot tartalmaz, éppen ezért a vele való bánásmód nagy óvatosságot igényel. A köris-

bogár nagyon keresett cikk és a szépen készített áruért jó árat fizetnek.

Úgyes, szemes gazda megragad minden alkalmat, hogy pénzt keressen. A maradi néhez észjárásu gazdatársaimat szeretném felrúzni tehetetlenségükből, hogy ne nézzék ölbetett kézzel mit csinál a szomszéd, hanem maguk találjanak ki valami kereseti alkalmat, ami az ök viszonyai között megtalálható. Az említettekén kívül ilyenek például a *gombaszedés és szárítás, a földieper, havasi málna,*

szeder, mogyoró, boróka fenyőmag szedése és eladása. Hányan vannak, akik a csipkebogyót (vadrózsa termése) szedik és megmagolva vagy aszalják, vagy eladásra hig lekvárt főznek belőle, amit liter számra vesznek meg az ízkészítésre módosabb emberek.

Ahány község, annyiféle a kereseti alkalom, mert a jó Isten minden ember részére megadta a munkalkalmat, csak meg kell azt találni.

Bodor Kálmán.

Védekezés a lucerna és lóhere kártévői ellen.

A mai nehéz gazdasági helyzetben örvendetes jelnek vesztünk, hogy gazdáink belátják a lucerna és lóhere védelmének fontosságát. Több cikkben ismertettük e két rendkívül fontos takarmánynövény ellenségeit és az ellenük való védekezés módját. Kámutattunk arra, hogy a lucerna és lóhere termelése attól eltekintve, hogy e két takar-

mánynövény az állattartásban nagyon fontos, azért is célszerű, mert termesztésük igen olcsó. Mit ér azonban mindezen előny, ha a termés évről-évre a lucernaböde és bogár, valamint az ápiobogár, áldozatául esik.

Felhívásunkat gazdatársainkhoz most is megismételjük. Kis gazdáink álljanak össze és csoportonként írják meg nekünk, hogy az illető csoport összesen:

1. Hány holdon termel lucer-

nát és hány holdon lóherét?

2. Az ápiobogár kártétele miatt holdanként mekkora magtermés volt eddig elérhető?

3. Tapasztalható volt-e a lucernában, hogy az az első és második kaszálás után újra nehezen zöldül ki?

E kártévők ellen Arzola-péppermetkezéssel védekezzünk, az anyagszükséglet holdanként 1,5 kg. mérleg, összesen két permetezés szükséges. A permetezést a legközségesebb szőlőpermetezővel végezhetjük, melyekkel a lóhere és lucerna táblákat harmatszertűen kell a mérleggel beszórni.

E mozgalmunkhoz való csatlakozás egyenként vagy csoportonként azért fontos, mert időjében jelentkező gazdatársaink számára a védekező anyag árából 7,5% különleges engedményt akarunk kiharcolni a gyárnál, mely a védőszert forgalomba hozza.

Kifiltják a bolgár kertészeket! A regáti zöldségtermelők mozgalmat indítottak, hogy a földmivelésügyi minisztérium tiltsa meg a bolgár kertészek bejövetelét. Egyidejűleg kérték a minisztériumot, hogy az itt levő bolgár kertészek tartózkodási engedélyének felülvizsgálása után utasítsák ki azokat Románia területéről, akiknek tartózkodási engedélyük nincs rendben.

Gazdatársak!

A lucernabogár elpusztítja drága

lucernátokat,

az ápiobogár pedig a nagyértékű

lóheretermést.

Csak egy biztos és olcsó védekezés van ellenük:

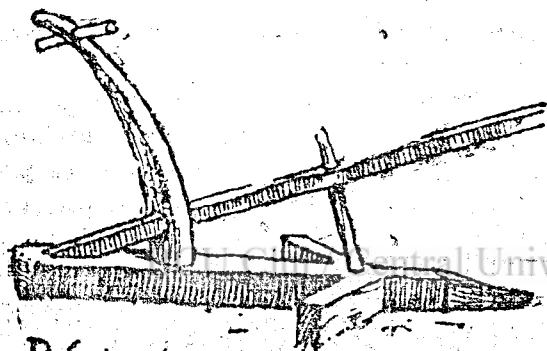
permetezés **ARZOLA**-péppal!

Minden felvilágosítást megad e védőszerről a szerkesztőség.

Hogyan született meg a mai eke?

Ilyen című képes cikkünkre Kiss György Rascruici előfizetónktől figyelemre méltó levelet kaptunk. Leveléből a következőket ragadjuk ki:

„60 éves kiscgazda vagyok, életemben sokféle ekét kipróbáltam már. Mindig arra törekedtem, hogy olyan szántási módot eszeljek ki, amelynél az igavonó állatok a földet nem tapossák erősen össze. Az összetaposott talajon ugyanis a szántás és boronálás sokkal rosszabb és ez a termés hátrányára esik.

Régi római eke.

En tehát két lovat fogtam egymás elé, hogy mind a kettő a barázdán járt. Az ekét is sikerült úgy beállítanom, hogy járása tökéletes volt. Ilyen módon a talaj nem taposódik meg, a szántás és boronálás kifogástalanul történik. Ezenkívül fél erővel lehet dolgozni. Ha egymás mellé volnának fogva a lovak, a talajt nagyon összetaposnák. Ujabban a tavaszi szántást egy Nonius lóval végzem és lovam meg se izzad.“

Szerkesztő megjegyzése: Kiss György előfizetők levele kérés nélkül figyelemreméltó. Nem szabad azonban feledni, hogy minél távolabb van befogva az igavonó állat az ekevastól, an-

nál rosszabbul lehet kihasználni erejét. Ezért például három ló egymás mellé fogva annyi erőt tud kifejteni, mint négy ló, ha kettésével egymás után vannak fogva. Ezért a legújabb mezőgazdasági gépeknél arra törek-szenek, hogy minél rövidebb legyen a rud vagy pedig a huzó-kötél. Ha két ló egymás elé fogva szánt, bizony légfeljebb anynyi erőt fejtenek ki, mintha egy és fél ló szántana. Egymás mellé fogva azonban mind a két ló által kifejlesztett erő teljes egészében érvényesül. Ezért az előfizetők által ajánlott eljárást

esetről-esetre megfontolás és el-bírálás tárgyává kell tenni.

Mikor az eke fejlődésére vonatkozó képeket közöltük, helyszüke miatt a régi rómaiak eké-jének képét nem tudtuk a lap-ban elhelyezni. A régi római eke képét most közöljük. Ha-sonlítsák össze olvasóink ezt a képet a mai vagy a régebbi ekék képeivel. Megállapíthatják, hogy a római eke a fejlődési sorozat-ban középső helyet foglal el.

Gazdasági tanfolyam Tomesti-n.

Ciuc-megyében fekvő Tomesti község vezetősége a megyei me-zőgazdasági kamara támogatá-sával öt napig tartó gazdasági tanfolyamot rendezett nők és

férfiak részére. A község plebá-nosának Bálint Vilmosnak fá-radozását; hogy a tanfolyamok jól sikerüljenek, teljes siker-koronázta. Tekintettel arra, hogy ez a tanfolyam mintául szolgálhat más községek szá-mára is, az alábbiakban részle-tesen közöljük, hogy a Tomesti-i tanfolyamok kik és milyen tárgyról beszéltek.

Nők részére: 1. A gazdasági tan-folyam célja: Kozán Imre gazda-sági felügyelő. 2. Egy szem borsó: Bálint Vilmos plebános. 3. Ok-szerű baromfitenyésztés: Fülöp József főállatorvos. 4. Sertések itthon tartása: Kozán Imre. 5. Dá-niel és három társa szebbek lettek a főzelékkosztón: Bálint Vilmos. 6. Baromfi betegségek: Fülöp József. 7. Zöldségtermelés: Péter József ny. jegyző, gazda. 8. A fekete ri-bizli: Bálint Vilmos. 9. Gyümöles-fák takarítása, gondozása: Kozán Imre. 10. Gyümölesfaültetés: Blénessy Károly tanító. 11. Gyümöles feldolgozás és eltartás: Meskó El-vira. 12. Répatermelés: Erneyi Árpád kamarai igazgató. 13. Török-buza termelés: Bálint Vilmos. 14. Kapálógép: Cseke István földbir-tokos. 15. A méhekről: Blénessy Károly. 16. Bezáró beszéd: Bálint Vilmos.

Férfiak részére: 1. Megnyitó: Kozán Imre. 2. Haladnunk kell: Bálint Vilmos. 3. Szarvasmarha-tenyésztés: Fülöp József. 4. Talaj-művelés: Kozán Imre. 5. Fogjunk össze az alkohol ellen: Bara Já-nos. 6. Allatbetegségek: Fülöp Jó-zsef. 7. Vetésforgó: Péter József. 8. A kecskeméti falopás: Bálint Vilmos. 9. Gyümölesfaültetés és ápolás: Blénessy Károly. 10. Lege-lőjavítás: Kozán Imre. 11. Répa-temelés: Erneyi Árpád. 12. Vető-mag: Kozán Imre. 13. Törökbuza-termelés: Bálint Vilmos. 14. Ka-pálógép: Cseke István. 15. Méh-betegségek: Blénessy Károly. 16. Bezáró beszéd: Bálint Vilmos.

Piaci árak a Bánáthban.

Buza 385—395, kukorica 210—215, zab 290—300, takarmány-árpa 290, korpa 230, lenmag 700, tökmag 500 lej mázsánsként.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK.

Nem nagy dolog.

Egy kedves, művelt, de kissé elkényeztetett fiatal leány naplót vezetett. A szép kötetű könyvet édesanyja ajándékozta neki névnapja alkalmával, hogy abba élete fontosabb eseményeiről, tapasztalatairól, gondolatairól olykor-olykor beszámoljon. A fiatal leány egyszer a következő sorokat írta be naplójába:

— Ha nem lenne vakmerőség, bűnös kísértés részemről, sokszor szeretném megkérdezni a jó Istentől: Tulajdonképen miért is vagyok a világon? Mit cselekedjem, hogy értékessé, széppé tudjam tenni életemet? Így ahogy van, olyan üresen, minden különösebb esemény nélkül telik el az életem. Napjaim haszontalanul rohannak el egymás után és nem is tudom sajnálni őket. Csak tudnék valamit tenni magamért, vagy akárkiért, akkor boldogabb lenne az életem!

A naplót egy este kezébe vette és olvasgatni kezdte leányával együtt a mélyen gondolkozó, kegyes lelkületű édesanya. Amikor az idézett sorok olvasására került a sor, az édesanya megütődve tekintett leányára és azt mondotta, hogy valami nagyon egyszerű feleletről, amelyet Jézus ad e kérdésre, elfeledkezett, pedig az iskolában bizonyára tanult arról, hogy mit kíván Jézus követőtől és milyen cselekedeteket kér számon az utolsó napon? Ezt a feleletet most már Ő írja be a naplóba mint anyai tanácsot.

A leány édesanyja felkelt helyéről, odament a könyvszekrényhez, elővette a Szentírást és beírta Máthé evangéliuma 25-ik részéből a következő sorokat: „Akkor ezt mondja a király a jobbkéz felől állóknak: Jertek én Atyámmak áldottai, örököljétek ez országot, amely számotokra készítettett a világ megalapítása óta. Mert éheztem és ennem adtatok, szomjuhoztam és innom adtatok, jövevény voltam és befogadtatok engem. Meztelen voltam és megruháztatok, beteg voltam és meglátogattatok, fogoly voltam és eljöttetek hozzám. Akkor felelnek majd néki az igazak, mondván: Uram, mikor láttuk, hogy éhezél és tápláltunk volna, vagy szomjuhoztál és innod ad-

tunk volna, és amikor láttuk, hogy jövevény voltál és befogadtunk volna, vagy meztelen voltál és felruháztunk volna? Mikor láttuk, hogy beteg, vagy fogoly voltál és hozzád mentünk volna? És felelvén a király, azt mondja majd nékik: Bizony mondom néktek, amennyiben megcselekedtétek egyel ez én legkisebbi atyámfiai közül, én velem cselekedtétek meg.“

— Emlékezzél leányom mindig az Ur Jézus Krisztusnak e szavaira — szólott az édesanya leányához és akkor sohasem fogod üresnek, céltalannak, hiábavalónak találni életedet. Látod nem nagy dolgok szükségesek ahhoz, hogy lelkünk mennyei Királyának áldását és jutalmát biztosítsuk magunknak. Ime elég ennyi: Egy jó szót szólni valakihez, türelemmel viseltetni valakivel szemben, egy ital vizet nyújtani a szomjuhozónak, benyitni az elhagyottnak ajtaját, melléje ülni és elolvasni neki egy imádságot, vagy beadni neki az orvosságát. Száz és száz alkalom van mindennap arra, hogy valami szép, kedves dolgot cselekedjünk, olyat, ami az örömmel napsugarát tudja földeríteni egy-egy gondterhelt szenvedő arcra.

Erre az anyai leckére mindnyájunknak szükségünk van.

Sok olyan magyar embert ismerünk, aki szívesen hangoztatja, hogy ő minden áldozatra kész lenne népeért, egyházaért, de hát hiába ma már nem lehet segíteni, hiábavaló minden jó szándék. Ennek a lelkes magyarnak is azt szeretnők megmondani, hogy ne ilyen nagy dologon forgassa elméjét, hanem kezdje el csak az egészen kicsiny dologon, fizesse ki egyházi adóját, áldozzon legalább félannyit népe kulturájára, mennyit üres szórakozásra, dohányra, italra áldoz, egyelőre elég lesz ennyi.

Nagy és szent ügyek szenvedtek már sokszor mérhetetlen kárt abból, hogy az emberek, amíg nagy dolgok véghezviteléről elmélkedtek, a legszükségesebb, egészen kicsiny kötelességek elvégzését elmulasztották. Ezért van szükség arra, hogy azt a kedves tanácsot, amelyet az édesanya adott unatkozó leányának, kicsinyek és nagyok, ifjak és öregek egyformán megszívleljük.

MULTÓRÓ

VIGYAZZ!

(A Brazíliába készülökhöz.)

Testvér, téged tengeren túl
Hívnek kapcsi emberek;
Húsos életet hazudnak,
S marka kész a sok hazugnak,
Melybe judás-péns pereg...

Elhiszem: a tönkrementek
Ha hajója már merül,
Szalmaszál is egy reménység...
Telked mégse ölje kétség,
Testvér, hogy csak földerül!

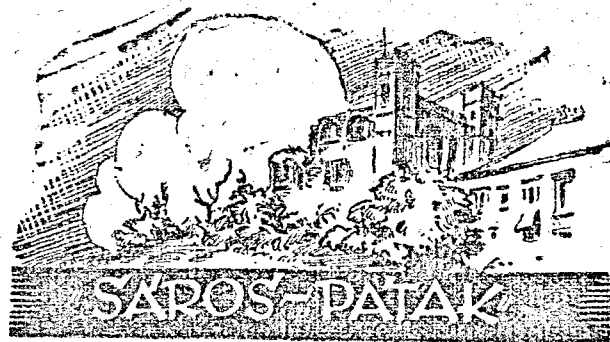
Hargitán a borúlatra
Fény szakad le perc alatt;
A gyopár is erre számít,
Ha vihar zúg s sziklaszál ing,
Erre mégis rátapad...

Aztán, testvér! elhiszed tán,
Lesz egy boldog, új hazád?
— Kigyófésszes rengetegben
Harcolsz majd a végzet ellen,
Mely lihegve tör rád...

Indiánok őstanyája,
Kigyófésszes, sorraadás —
Az Igéret-földje ez lesz;
Oh, reményt ne köss te ehhez, —
Jut kenyér honn, egy falás!...

Túl a vizen bujdosókat
Még a fűszál sem szivel.
Élni-halni jobb honodban,
Hol öröklött otthonod van,
Mintsem ott künn veszni el...

Földes Zoltán

A pataki várat a hagyomány szerint Retel építette. Retel pedig amaz urak közé való volt, aki még látta Azsiát s volt benne „oda-haza“.

Együtt jött Árpáddal s kíséretében volt, midőn az a meghódolt országot öreg korában beutazta. Egy helyütt egy megáradt patakot gázolt át Árpád a lovával, de forgatagos helyre jutott s az örvény elkapta lovastul. Retel volt az első, aki utána ugrott és kimentette.

— Fiam, — mondta Árpád, — ezt a szolgálatodat nem hagyhatom szó nélkül. Legyen ettől a pataktól kezdve minden föld a tied!

— De meddig? — vágott közbe az irigy, Ethe.

— A legközelebbi patakig, amit majd útközben találunk, — szabta meg az agg vezér találmomra a birtokhatárt. (Egy pár ezer hold meg se kottyant még akkor.)

Retel elfoglalta a birtokot és erős várat épített a folyóparton, amelyet ős források Retelpataknak neveznek, csak később caerélődött ki a Retel elnevezés „Sáros“-ra.

A pataki vár sok kézen ment keresztül, míg a Rákócziakéba került. A Retel utódjaitól elcserélte I. Endre, akinek a felesége szívesen lakott benne, talán mert közelebb érezte magát a hazájához, Kievhez. Azontul hosszú ideig királyok lakóhelye volt. Itt született „Jószivű“ Erzsébet királykisasszony is; valószínű katolikus szent, a későbbi kálvinista fészekben. Hosszú ideig birták a Perényiek.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadni

XX

Itt lakott Lorántffy Zsuzsanna, majd Zrinyi Ilona, történelmünk e két nagy asszonya.

A sárospataki vár fénykora a Rákócziak idejére esik. Ezeknek a főfészke. Kivált a II. Rákóczi Ferencé, akinek ugyszólván fejedelmi székhelye volt; itt tartott országgyűlést is s fényes leventék serege, ragyogó udvar nyüzsgött a komor falak közt.

Itt fejeztette le ő felsége 1708-ban Bezerédi Imrét, aki elárulta a kurucok ügyét. Derék vitéz volt. Mindenki sajnálta. S noha fejét vették a pataki várban, a babonás nép mégis azt beszélte, hogy a nagy hőst élve temették sírjába, mert tetemei fölött megmozdult a föld.

Ez a hír annyira terjedt s kedvetlenítette a népet, hogy a fejedelem megnyitatta a vártemplom ajtaját, kiemeltette s felnyitatta hajduival a Bezerédi oda temetett koporsóját.

— Ime, lássák kegyelmetek, hogy két darabban vagyon ő kigyelme.

Régebben a pataki vár volt a Rákóczi-család kincsesháza is. A „vörös torony“, amelyet még V. István király építtetett, tele volt arannyal, ezüsttel. Az Erdélyben uralkodó Rákócziak ide szállították megtakarított pénzcsekjüket, mint biztos helyre. Az elmés erdélyi urak emiatt nevezték el „Erdély vizikátorá“-nak (hólyaghúzójának) a várat; mert a

vizikátor a testből a nedveket, a vörös torony pedig kihuzta Erdélyből a pénzt.

Ezerhatszázhetvenben eredeti módon dézmálta meg a Rákócziak aranyait egy kollégiumi diák.

Fogott valahol egy csókát s azt oly ügyesen kitanította tolvajnak, hogy mindennap kétszer szállt föl a vörös toronyba, s egy kis nyíláson át beröpülvén, minden alkalommal egy koronás aranyat hozott ki csórében a gazdájának.

Mikor már a fickó aranyai jócskán felszaporodtak, agyonütötte a csókát s ő maga elköltözött végkép Patakról.

De a csóka bizony nem birt kihordani annyit, amennyit a Rákócziak behordtak.

S viszont a Rákócziak nem birtak összegyűjteni annyit, amennyi elég lett volna II. Rákóczi Ferencnek.

Amit a csóka meghagyott, elszedte a kétfejű sas. Az a madár, amely a labancok zászlóin feketélt.

A háboru költségei annyira fölemésztették a Rákóczi vagyonát, hogy „Erdély vizikátorának“ az ura így szólt egy izben panaszosan az erdélyi rendeknek:

— Még talán ez a mente sem az enyém, ami rajtam van.

Mikszáth Kálmán.

Aposztafok Adonak

Fecske és repülőgép versenye.

Belgiumban, az antwerpeni repülőtéren az egyik épület eresze alá fecske rakott fészket. Az egyik repülő kiakarta próbálni, hogy milyen gyorsan tud repülni a fecske és ezért a következő dolgot eszelte ki:

A fecskét elfogta és egy kálitkába helyezve magával vitte a repülőgépen. Amikor a franciaországi Compiègne városából repülőgéppel visszafelé indult Antwerpenbe, a fecskét szabadon bocsátotta, majd felemelkedett repülőgéppel és hazafelé indult. A fecske félórával hamarabb érkezett meg az antwerpeni repülőtérré, mint a repülőgép. Ebből kiszámították, hogy a fecske óránként átlag 207 kilométeres sebességgel repül. Ez az adat újszerű, mert eddig azt tartották, hogy a fecske csak olyan gyorsan repül, mint ahogyan legsebesebb gyorsvonataink haladnak.

A szem színe változik a korrall.

Kevesen tudják, hogy az emberi szem színe a korrallal változik. Ez a változás nagyon kis mértékű és olyan lassan történik, hogy rendszerint nem szokták észrevenni. Általában az idősebb emberek szeme sötétedik. A szem színének a megváltozása különösen kék vagy

szürke szemű embereknel feltűnő. A barna vagy feketeszemű emberek szemének színe változását nem lehet olyan jól megállapítani, mint világos szemű embereknel.

Kávéház, mint népnevelő.

A török nép művelődése és nevelése érdekében Kemal pasa minden lehető elkövet. Közéletéről elrendelte, hogy a török kávéházakban tilos minden olyan társasjáték, amelyet pénzben játszanak. Kemal pasa intézkedésével az újságolvasásra akarja kényszeríteni a kávéházak közönségét. Véleménye szerint ugyanis az újságolvasás nagy mértékben hozzájárul a műveltség fejlesztéséhez és az

egységes közvélemény kialakításához. A kávéház tulajdonosok érthetően tiltakoznak az új rendelet ellen.

Amerikában ócskavas lesz a villamosvontatból.

Európában sok helyen még most is terveznek és építenek városi villamos vasutakat. Amerikában ezzel szemben a villamos vasutakat teljesen kiszorította az autóbusz. Közlebről New-Yorkban nagy ünnepség keretében szüntették meg az utolsó villamos járatot. A gyászünnepségen New-York polgármestere tartott gyászbeszédet. Az érdekes ünnepséget a rádió is közvetítette.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

B. I. Levelében aziránt érdeklődik, hogy a esigák ellen hogyan védekezzék. A esigák ellen azáltal védekezhettek, hogy a megvédendő növényeket körülárkoljuk és az árokba maró anyagot szórunk. Ilyen anyag lehet az oltatlan vagy frissen oltott mész, mésznek 4 százalék szódával való keveréke, vasgálic, hamu, salétrom stb. vagy pedig finom pornemü anyaggal, pld. korommal, finom homokkal stb. megtöltjük az árkot. Ezen védekezésen kívül figyelembe veendő a esigák ellenségei, amelyek igen jó szolgálatot tesznek a esigák irtása körül. Ilyenek

a pulykák, rucák, tyukok és a sertés is. Irthatjuk a esigákat gyűjtés által is, de nagyon célszerű azokat egy helyre csalogatni, ahol aztán tömegesen összegyűlekeznek. Ilyen csalogató szerek lehetnek nagy levelek, lapulevelek, rebarbara vagy szőlőlevelek, amelyeket fönákukon beábrózzunk, vagy eukrusó levelek bekenünk. Ezeket a csalogató leveleket este, vagy reggel kirakjuk és a esigák napkeltekor odavonulnak vissza, ahol őket összegyűlve találjuk és elpusztítjuk.

Z. I.-né. A rebarbara tulajdonképpen nem disznóvénny. Németországban általánosan használják a főzésmél. A rebarbara levél vastag szárait meghámozva sokféle célra lehet használni. Kitünő becsináltat szolgálhat, mint az egres vagy az alma. Friss befőttnek is készítik, ez esetben citromhéjjal és borral izesítik. A rebarbara termelése nagyon egyszerű, magró' való vetéssel vagy tőlesztás útján szaporítjuk.

A szerkesztésért felel
GYALLAY DOMOKOS

Idegess emberek hamar halnak el!

Észlelte Ön már a közlekedő legkimerültség jeleinek valamelyikét!

könnyű izgulékenység, lehangoltság, remegés a tagokban, nyugtalanság, szívdobogás, szédülés, feleltség, álmianság, rossz a mek, érzéketlenség egyes testrészekben, ijedés, túlzott ingerültség, zajok, illatok, végyakozás kátfő szerek, dohány, alkohol, tea, vagy kávé után, szemillarebbzésés, vagy káprázás, vértáulások, a tegedés, szeszélyesség, az agy, vagy a beszéd rendszertelensége, különleges vágyódások, vagy idegenkedés. Amennyiben az idegesség ezen ismertető jelei közül valamelyik erősebben, vagy többen egyszerre jelenkezzenek, úgy idegrendszere erősen meg van gyengülve és megerősítésre, illetve kezelésre szorul. Ne hagyja tehát ezt így tovább menni, mert esettel komolyabb bajok, mint elmezavar, félbeszélés és öntudatlan cselekvés lehetnek a következményei és nemokára reá következnek a test összeroppanása és a korai elhalálozás. Egészen mindegy, honnan származik az Ön idegessége. Én felérem arra, hogy írjon nekem. Én hajlandó vagyok Önnek gratis és parlamentesen egy egyszerű módszerrel szolgálni, mely az Ön részére kellemes meglepetés lesz. Ön valószínű már sok pénzt adott ki különböző szerekre és legjobb esetben ezekkel csak egy átmeneti javulást érhetett el. Én bizosítom Önt, hogy én a helyes módszert az idegesség engesség leküzdésére ismerem. Ezen módszerrel javulást létez elő a hangulatában, életörömeben, energia és munkakedvében. Már többen közölték velem, hogy módszerem után mintha újonnan születettek volna úgy érzik magukat. — Ezt igazolják orvosi elismerő levelek is. És Önnek csak egy levelezőlapjába kerül. — Én küldök Önnek egy tanulmányos könyvet teljesen díjmentesen. — Ha nem írna azonnal, akkor ártizze meg a hirdetésit!

Postsammeistalle:

Ernst Pasternack, Berlin, SO.

Michaelkirchplatz 13.

Abt. 704.

Szerkesztői üzenetek

Az alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

K. J. Tetis, T. L. Bachnea, J. Gy. Oituz, M. B. Lutoasa. G. J. Foeni, Sz. A. Rosia-Montana, Sz. J. Salonta.

H. J. Gyümölcsfák műtrágyázására nézve utbaigazítást talál Dr. Szász: Tanácsadó gyümölcstermelők számára c. könyvben. Megrendelhető kiadóhivatalunk útján. Ara 25 lej és a portóköltség.

B. V. Nagyon kérjük, ha lehet, szíveskedjék néhány előadás szövegét lapunk számára beküldeni, mert a beküldött tudósításból úgy látjuk, hogy a tanfolyamon nagyon érdekes tárgyak szerepeltek. Így pld: „A fekete ribizli“ és a „Kecskeméti falopás“ című előadások különösen érdekelnének, de megköszönök az „Egy szem borsó“ című előadást is.

K. B. Ohajtásához képest hosszú levélben foglalkoztunk az Ön által beküldött panaszokkal. Itt is szíves figyelmébe ajánljuk, hogy csak abban az esetben tegyen további lépéseket, ha kétséggel tud bizonyítani mindent.

B. H. S. Megkaptuk lev. lapját. Az Abécés könyveket elküldöttük. Sajnos, a beküldött három adomát nem tudjuk a Magyar Népből leköszölni, mert nincs megfelelő erkölcsi alapjuk. Kérjük, szíveskedjék újabb adomákat beküldeni, vigyázva arra, hogy minden tekintetben megállják helyüket.

Z. S. Mint husvétii számunkban közöltük, a közbeeső több ünnepnap miatt kettős számot adtunk ki. Így tehát a múlt héten megjelent 18-ik számunk volt a husvétii számnak a legújabb.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: J. Gy. Oituz 150, Sz. L. Doba 155 (r. 1934 dec. 31-ig), Zerind-ről: özv. B. M.-né 150 (r. 1934 dec. 31-ig), D. S. 150 (r. 1935 dec. 31-ig), özv. Sz. L.-né 150 (r. 1935 dec. 31-ig), K. M. Lupeni (jud. Hunedoara) 150 (rend. 1936 febr. 1-ig) K. J. Ghinesti 150, B. J. Beclean 150, V. I. Uleani 85, Odorheiu-ról: Sz. Zárda 150, On-

segélyző E. 150, M. Párt 150, B. S. 150, P. I. 150, M. Sz. 150, I. S. 150, D. G. 75, K. L. 150, B. A. 150, V. F. 75, R. Kath. Főgimn. Ifj. K. 150, Tanítók Ig. 150, B. K. 75, B. K.-né 75, S. J. 150, Forteniről: L. A. 200, Ifj. I. P. 470, L. J. 75, I. J. 150, Cs. D. 150, I. L. 75, Hogia-ról B. Gy. 75, P. A. 150, Taureniről: Ifj. T. K. 150, B. Gy. 100, Oténiről: Ifj. O. F. 50, Ifj. Sz. F. 150, O. M. 150, Mugeniről: B. M. 150, Cs. I. 150, F. J. 150, A. P. 150, Hitelszöv. 600, Alunis-ról (jud. Odorheiu): B. M. 100, I. I. 220, J. J. 75, Lutitaról: T. G. 450, B. L. 120, Sz. D. 150, L. T. 100, Porumbeni Mariról: K. I. 150, K. Zs. 375, Sz. S. 300, Sz. G. 100, K. I. 175, K. A. 100, M. A. 200, K. I. 450, K. L. 100, K. M. A. 37.50, K. Sz. A. 175, M. J. 100, B. J. 520, S. J. 300—150, Porumbeni Miciről: Sz. K. 66, Betestiről: B. M.-né 53, I. G. Duca-ról: S. D.-né 200, Kaszinó 150, Önségélyző B. 150, Főgimn. Tan. kara 150, Dr. E. D. 150, Unitar. Gazd. I. 150, D. D. 250, P. I. S. 150, V. G. 200, Ruganesti-ről: N. M. 100, M. M. 150, M. D. 150, Simonesiről (jud. Odorheiu): E. D. 50, L. D. 300, Hitelszöv. 600, S. K. 50, T. D. 150, M. D. D. 200, E. B. 450, Hangya 150, Ifj. E. J. 300, K. M. 100, F. M. 300, Ifj. K. F. 100 lej.

A „Magyar Nép“-et
terjeszteni
magyar kötelesség!

Apróhírde tések.

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 30 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Apróhirdetési díj előre fizetendő.

Vass Adolf szabadalmi ügyvivő Cluj, Str. Grigorescu 112.

Komoly, megbízható, egyedülálló nő vagy árvaleányt, aki főzni is tud, mindenesnek keresek vidékre. „Állandó otthon“ jellegű kiadóba.

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek avári árban kaphatók.

Cyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellékekkel. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépből nagy raktár.

„RAPID“

írógépvállalat Cluj, C. Marechal Foch (volt Victoriei) 32. szám.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a
kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop
5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lej.

Tanuld meg!

Itt vannak a fagyos szentek!

A „Magyar Nép”-ben több alkalommal írtunk a korábbi tavaszi fagyokról. Az időjósok szerint idén különösen kell tartanunk a fagyos szentek kártételétől. Már május első napjaiban beigazolódott, hogy május hónapban sokszor számíthatunk hideg éjszakákra. Ezért jó felkészülnünk a fagyos szentek fogadtatására.

Fagy nézőpontjából igen veszedelmesek a füves térségek. A föld felülete éjszakán át elvezíti azt a meleget, amit nappal magába szívott. Ezt a hőveszteséget a hőkisugárzás okozza. Minél nagyobb a talaj felülete, annál nagyobb a hőkisugárzás mértéke. Füves térségeken nemcsak a talajból távozik el fokozott mértékben a meleg, hanem a fűszálakon át is állandóan hő vész el. A fűszálak ugyanis nem fedik be a talajt, mert

nagyjában függőlegesen állanak. Ezenkívül a fűszálak felületei tisztaságát is kiteheti az alattuk lévő talaj területének s így a talaj és fűszálak összes felületén át tiszte több meleg távozik el, mint sima területről. Legkedvezőbb a helyzet a vízszintes levelű növényzettel borított talajnál. Az ilyen helyzetű levelek beborítják a talajt és így megvédik az erős kihűléstől. Ilyen növények alatt (lóhere, lucerna, sűrű bokrok és fák) nem veszít a talaj annyi hőt, mint a füves terület. Így értjük meg, hogy a kaszálónak, vagy legelőnek is használt füves gyümölcsösben, a gyümölcsstermés lefagy, ellenben a kapált, vagy általában konyhakerti veteményekkel beültetett terület gyümölcsöse nem szenved a fagytól. Ezt a gyakorlati tapasztalatot fagyjárta helyeken értékesíteni kell.

A fagy kártétele ellen egyszerű védekezési mód áll rendelkezésünkre füstölésben. Füstölés alkalmával olyan anyagokat kell a meg-

védendő terület mellett égetni, amelyek nagy füstöt fejlesztenek. Németországban például árkokba vagy gödrökbe töltött fűrészport különleges gyújtóanyagokkal izzásba hoznak és ez egész éjszakán keresztül füsttel árasztja el a fagytól megvédendő területet. Alkalmas erre a száraz trágya, korhadó növényi anyagok, különösen ha azokat úgy helyezük el a megvédendő terület mellett, hogy a szél a füstöt a terület felé juttassa.

A füstölés nem azért véd, mert meleget fejlesztünk, hanem azért, mert a korom részecskékből álló füst vízrészecskéket köt magához. Ugyanaz a jelenség ami nagy városok felett a ködöt okozza. A vízpárás füstreteg megakadályozza a talaj hőkisugárzását és ilyen módon megvédi a növényeket a fagytól. Száraz trágya, mindenféle gaz ingyen áll a gazdák rendelkezésére. Nem szabad tehát elmulasztani ezt a védekezési módot. Kis fáradsággal sok ezer lejnyi kártól menekülünk meg!

Milyen idő lesz 1935-ben?

Az elméleti időjósok után megszólaltak a gyakorlati időjósok is. Ezek azért nyilatkoztak csak most, mert néhány hónapi tapasztalatra volt szükségük az időjárásról, hogy a hátralevő hónapok időjárására tudjanak következtetni. A holland kertészek azt jósolják, hogy az 1935 év általában száraz lesz. Többször lesznek nyáron is hideg napok. Juniusban és júliusban azonban olyan meleg lesz, amilyenre régóta nem volt példa. Augusztus és szeptember hónapok nagyon melegek és szárazak lesznek. Nyári hónapokban nagyon gyakran lesznek zivatarok, ezek azonban nem fognak kiadósabb esővel járni. A szárazság még ősszel is fog tartani, úgy, hogy októberre patakok, folyók és kútak fognak kiszáradni. November 1-től kezdve az év végéig erős fagyok lesznek.

A holland kertészek időjósítását a német gazdák komolyan veszik, mert több éves tapasztalat alapján megállapították, hogy a holland kertészek kitünően meg tudják figyelni az időjárásról.

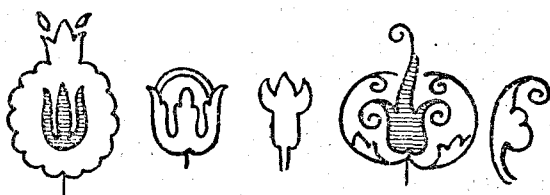
A magyar díszítés alapformái.

Egyik számunkban közölt hímes zsebkendő mintáján megmutattuk, milyen egyszerű eszközökkel lehet szép díszítő hatást elérni. Majd alkalomadtán kitérünk arra is, hogyan lehet az alapformákat csoportosítani olyan díszítésekkel, ami-

A Magyar Nép jó lesz, szép lesz,
Méltó lesz a magya néphez.
S ha lesz hire jó is, szép is,
Legyen méltó rá a nép is.

Ilyenre épen szükségünk van. Nem nehéz dolog az sem, olyan mint az olvasás. Előbb megtanuljuk a betűket, itt az alapformákat (elemeket) a betűkből lesznek a szavak, azokból a mondatok. A magyaros díszítésnél az alapformák összerakásából az egyszerűbb, ezek összerakásából a szebb, változatosabb díszek. Mai számunkban közölt sarokdíz iskolapéldája annak, hogy milyen tartalmasan tudja kifejezni mondanivalóját a nép háromféle alapformából.

A magyar díszítés alapformái

Sarokdíz a kovásznai ref. egyház 1714-ből való feliratos úrasztali terítőjéről

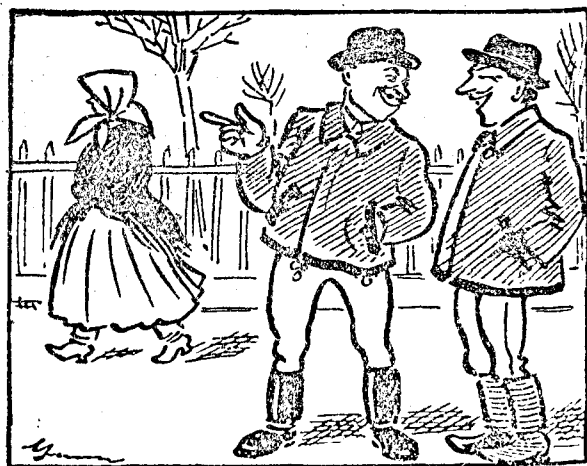
Első segély.

Az orvost telefonon hívják fel:

- Doktor úr, kérem, jöjjön gyorsan, a kisfiam egy üveg tintát ivott meg.
- Mindjárt jövök, de adott-e már be neki valamit?
- Igen... Három iv itatóspapirost etettem meg vele.

Aki veszedelmesnek tartja magát.

- Kérek egy kis alamizsnát, nagyon éhes vagyok! — mondja a koldus.
- Dolgozzék!
- Hiszen akkor még éhesebb leszek!

- Hallottad már, hogy mit mondanak róla a gonosz nyelvek?
- Még nem, de mindjárt meghallom tőled